

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a členov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci poškodených vlastníkov bytov a nebytových priestorov v správe spoločnosti [REDAKOVANÉ] spol. s r. o., pre pokračovací obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 4 písm. a) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 27. septembra 2021 v Bratislave, o návrhu generálneho prokurátora Slovenskej republiky na rozhodnutie o nepripustení účasti poškodených v trestnom konaní, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 47 ods. 3 Trestného poriadku v trestnom konaní vedenom na Krajskom riaditeľstve Policajného zboru v Bratislave, odbore kriminálnej polície, 2. oddelení vyšetrovania pod ČVS: KRP-337/2-VYS-BA-2019, pre pokračovací obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h), písm. j) Trestného zákona, sa účasť poškodených n e p r í p ú ť a .

O d ô v o d n e n i e

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej „generálny prokurátor“) podal písomným podaním z 30. júla 2021, doručeným na Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej „Najvyšší súd“) 2. augusta 2021, návrh podľa § 47 ods. 3 Trestného poriadku („Tr. por.“) na rozhodnutie o nepripustení účasti poškodených v trestnom konaní vedenom na Krajskom riaditeľstve Policajného zboru v Bratislave, odbore kriminálnej polície, 2. oddelení vyšetrovania pod ČVS: KRP-337/2-VYS-BA-2019 (ide o trestnú vec ohľadom poškodených vlastníkov bytov a nebytových priestorov v správe spoločnosti [REDAKOVANÉ] spol. s r. o.).

Návrh odôvodnil tým, že vyšetrovateľ odboru kriminálnej polície, 2. oddelenia vyšetrovania Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave (ďalej len „vyšetrovateľ PZ“) uzneseniami ČVS: KRP-337/2-VYS-BA-2019 z 21. júla 2020, 27. augusta 2020, 31. augusta 2020, 3. septembra 2020 a 22. septembra 2020 podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začal trestné stíhanie pre pokračovací obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 4 písm. a) Trestného zákona („Tr. zák.“) s poukazom na § 138 písm. h), písm. j) Tr. zák., a to na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti týchto uznesení. V posudzovanej trestnej veci je trestné konanie vedené za pokračovací obzvlášť závažný zločin sprenevery skutkovo spočívajúci v realizácii neoprávnených bezhotovostných prevodov z bankových účtov jednotlivých bytových domov v správe obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] spol. s r. o., so sídlom [REDAKOVANÉ], 851 03 Bratislava, IČO: 35 846 925. Z relevantných podkladov zabezpečených v rámci postupu pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vyplýva, že uvedenou správcovskou spoločnosťou bolo s prostriedkami jednotlivých vlastníkov bytov a nebytových priestorov disponované spôsobom zakladajúcim podozrenie zo spáchania obzvlášť závažného zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 4 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h), písm. j) Tr. zák. Pri takomto podozrení sa preto vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytových domoch špecifikovaných v skutkovej vete každého z uznesení vyšetrovateľa PZ o začatí trestného stíhania objektívne a oprávnene dostali do procesného postavenia poškodených podľa § 46 ods. 1 Tr. por. so všetkými právami a nárokmi, ktoré Trestný poriadok s takýmto procesným postavením spája.

Podľa generálneho prokurátora doposiaľ vykonaným vyšetrovaním v predmetnej trestnej veci bolo ustálené a zadokumentované, že stíhanou trestnou činnosťou bolo poškodených celkovo najmenej 2006 fyzických a právnických osôb. Menný zoznam jednotlivých poškodených vlastníkov bytov a nebytových priestorov, spracovaný vyšetrovateľom PZ na základe výpisov z príslušných listov vlastníctva, je zažurnalizovaný na č. 1. 57 - 80 vyšetrovacieho spisu. Okrem uvedeného sa v predmetnom vyšetrovacom spise nachádzajú trestné oznámenia aj ďalších oznamovateľov na obchodnú spoločnosť Váš správca spol. s r. o. na obdobnom skutkovom základe, o ktorých doposiaľ nebolo vyšetrovateľom PZ rozhodnuté podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku. S prihliadnutím na okolnosti prípadu a povahu skutkov tvoriacich predmet začatého trestného stíhania pritom možno prezumovať, že konečný okruh poškodených v tomto trestnom konaní ešte nie je uzatvorený a môže narastať za predpokladu existencie podozrenia z protiprávneho nakladania s finančnými prostriedkami nachádzajúcimi sa na bankových účtoch aj iných bytových domov v správe danej obchodnej spoločnosti. Špecifický charakter a rozsah stíhanej trestnej činnosti s vysokým počtom doposiaľ vyše dvoch tisícov poškodených vyžaduje v záujme rýchlosti a plynulosti konania sústreďenie vyšetrovania predovšetkým na dokázanie z trestnoprávneho hľadiska základných a rozhodujúcich skutočností

vyplývajúcich z ustanovenia § 119 ods. 1 Tr. por. Výkon práv jednotlivých poškodených v ďalšom priebehu prípravného konania, najmä pri doručovaní písomností, osobitne pri skončení vyšetrovania, a následne v konaní pred súdom, by mohol z časového hľadiska neúmerne predĺžiť trestné konanie, resp. závažným spôsobom ohroziť účel a rýchly priebeh trestného stíhania. V tomto ohľade generálny prokurátor poukázal aj na ustanovenie § 1. Tr. por. z ktorého vyplýva, že predmetom trestného konania je predovšetkým náležité zistenie trestného činu a spravodlivé potrestanie jeho páchatel'a.

Podľa § 47 ods. 3 Tr. por. ak je v tej istej veci veľký počet poškodených, spravidla prevyšujúci sto, a jednotlivým výkonom ich práv by mohol byť závažným spôsobom ohrozený účel a rýchly priebeh trestného stíhania, rozhodne v prípravnom konaní na návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) o účasti poškodených v trestnom konaní najvyšší súd uznesením, ktoré sa doručí navrhovateľovi. Ak návrh nebol zamietnutý, generálny prokurátor zabezpečí, aby bolo uznesenie vhodným spôsobom zverejnené.

Najvyšší súd preskúmal podaný návrh generálneho prokurátora spolu s predloženým spisovým materiálom z hľadísk uvedených v § 47 Tr. por. a dospel k záveru, že návrh je dôvodný.

Najvyšší súd rozhodoval vo veci v senáte 5T, ktorému bola vec pridelená (pôvodné zloženie senátu 5T je JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Hatala a JUDr. Peter Štíft), avšak so zastupujúcim sudcom JUDr. Patrikom Príbelským, PhD., ktorý na základe 51. XVI ods. 4 a čl. X ods. 5 Rozvrhu práce Najvyššieho súdu na rok 2021 v aktuálnom znení (ide o vec s koncovým číslom 6) nahradil riadiaceho predsedu senátu 5T JUDr. Juraja Klimenta, ktorý bol uznesením Najvyššieho súdu z 18. augusta 2021, sp. zn. 4 Ndt 23/2021, vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci vedenej na Najvyššom súde pod sp. zn. 5 Ndt 26/2021 na základe oznámenej zaujatosti JUDr. Jurajom Klimentom.

Najvyšší súd zo spisového materiálu zistil, že vyššie uvedenými piatimi uzneseniami vyšetrovateľ'a PZ bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začaté trestné stíhanie pre pokračovací obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 4 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h), písm. j) Tr. zák. ohľadom obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] spol. s r. o. so sídlom [REDAKOVANÉ] Bratislava, IČO: 35846925, ku ktorému malo dôjsť pri výkone správy rôznych bytových domov a nebytových priestorov v rôznych mestských častiach Bratislavy a v Stupave. Celkový počet dosiaľ stotožnených poškodených osôb je vyše dvoch tisíc.

Trestný poriadok v § 47 ods. 3 Tr. por. ustanovuje, aby o účasti poškodených v trestnom konaní v prípade, že je poškodených viac ako sto, rozhodol v prípravnom konaní na návrh generálneho

prokurátora Najvyšší súd, pričom musí vziať do úvahy pri rozhodovaní, či jednotlivým výkonom práv poškodených by mohol byť závažným spôsobom ohrozený účel a rýchly priebeh trestného stíhania. Zmyslom uvedeného ustanovenia je umožniť orgánom činným v trestnom konaní sústrediť sa v trestnom stíhaní na základný účel trestného konania, ktorým je podľa § 1 Tr. por. náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie ich páchatel'ov a po zmene vykonanej zákonom č. 312/2020 Z. z. aj odňatie výnosov z trestnej činnosti (primerane R 1/2005-I.).

Vzhľadom na počet identifikovaných poškodených v stíhanej trestnej veci, ktorých je vyše dvoch tisíc, ktorí sú z rôznych mestských častí Bratislavy a zo Stupavy, Najvyšší súd zistil, že jednotlivým výkonom ich práv by skutočne mohol byť závažným spôsobom ohrozený účel a rýchly priebeh trestného stíhania vzhľadom na rozsah ich práv, ktoré poškodenému v trestnom konaní priznáva Trestný poriadok v § 46 až § 48a (trestné stíhanie je pritom vedené pre majetkový trestný čin, v prípade ktorého je predpoklad uplatnenia si aj náhrady škody jednotlivými poškodenými a tým aj ich výsluchu v prípravnom konaní), a teda pripustenie účasti poškodených v trestnom konaní by mohlo reálne spôsobiť neúmerné predlžovanie celého konania, čím by bol ohrozený primárne samotný účel trestného konania a sekundárne aj jeho hospodárnosť.

V tomto ohľade pokiaľ konajúci senát Najvyššieho súdu v niektorých predošlých rozhodnutiach (sp. zn. 5 Ndt 24/2021 a sp. zn. 5 Ndt 27/2021) obdobný návrh, hoci s menším počtom poškodených, zamietol s tým, aby bolo najskôr umožnené poškodeným sa prípadne dohodnúť na spoločnom zástupcovi, resp. spoločných zástupcoch (najviac desiatich) s poukazom na ustanovenie § 47 ods. 2 Tr. por., tak v prejednávanej veci je taký postup vzhľadom na obzvlášť veľký počet poškodených presahujúcich vyše dvetisíc osôb už viac ako nepravdepodobný, a to aj z pohľadu tej skutočnosti, že jednak ide doteraz o poškodených z vyše dvadsiatich bytových domov a nebytových priestorov zo všetkých mestských častí Bratislavy a zo Stupavy a jednak už v súčasnosti je zo spisu zistiteľné, že trestné oznámenia malo podať viac ako dvadsať osôb, a teda umožnenie takého postupu ohľadom zvolenia si spoločných zástupcov poškodenými (tým, že by sa podaný návrh zamietol) by v podstate viedlo skôr iba k ďalšiemu predlžovaniu trestného konania bez reálneho efektu vo vzťahu k právam poškodeným.

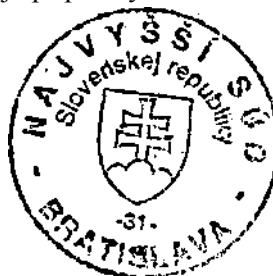
Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd rozhodol v súlade s podaným návrhom a účasť poškodených v predmetnom trestnom konaní nepripustil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyseľne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný
riadny opravný prostriedok.

**V Bratislave 27. septembra
2021**

Vypracoval: JUDr. Peter Štíft

**JUDr. Peter Hatala , v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Milena Miháliková Vargová